МОТИВИ

към проект на Инструкция за изменение и допълнение на Инструкция № 8121з-78 от 24 януари 2015 г. за реда за осъществяване на задържане, оборудването на помещенията за настаняване на задържани лица и реда в тях в Министерството на вътрешните работи (обн. ДВ, бр. 9 от 2015 г.; изм. и доп. бр. 77 от 2015 г., бр. 30 от 2016 г. и бр. 101 от 2018 г., бр. 18 от 2023 г.)

1. Причини, които налагат приемането на акта:

Със създаването на ал. 7 в чл. 42 от Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест (обн., ДВ, бр. 100 от 1 декември 2023 г.) (ЗЕЕЗА) е предвидено министърът на вътрешните работи да утвърди в инструкцията по чл. 72, ал. 9 от Закона за Министерството на вътрешните работи декларация за правата на лицето, задържано на основание Европейската заповед за арест.

С оглед спазване правата на лицата, задържани на основание Европейската заповед за арест, следва да се допълни Инструкция № 8121з-78 от 2015 г. за реда за осъществяване на задържане, оборудването на помещенията за настаняване на задържани лица и реда в тях в Министерството на вътрешните работи (Инструкция № 8121з-78 от 2015 г.), като изрично се посочат правата на тези лица в декларация, която ще им си предоставя.

2. Цели, които се поставят с приемането на акта:

В Инструкция № 8121з-78 от 2015 г. за реда за осъществяване на задържане, оборудването на помещенията за настаняване на задържани лица и реда в тях в Министерството на вътрешните работи вече има утвърден образец на декларация за правата на задържаните лица. Доколкото задържането на основание Европейската заповед за арест е частен случай, спрямо задържането на лице по чл. 72 от ЗМВР и с цел постигане на процесуална икономия, не е целесъобразно предвиждането на отделна декларация по чл. 42, ал. 6 във връзка с ал. 7 от ЗЕЕЗА.

Разпоредбата на чл. 15, ал. 1 от Инструкция № 8121з-78 от 2015 г. ще бъде допълнена, като към всички останали права на задържаното лице, ще бъдат посочени и правата свързани със задържането на основание ЕЗА - право на информация относно ЕЗА, право да се съгласи или да не се съгласи да бъде предаден на държавата, издала ЕЗА и правото да бъде изслушан от съда, като съдържанието на разпоредбата е съобразено и с примерния образец на декларация за правата на лица, задържани въз основа на европейска заповед за арест (приложение II към Директива 2012/13/ЕС от 22 май 2012 г. относно правото на информация в наказателното производство).

Тези права са посочени и на съответните места и в образеца на декларация по чл. 15, ал. 1 от Инструкция № 8121з-78 от 2015 г., която се предоставя на задържаното лице в момента на задържането му.

С проекта се цели и укрепване на гаранциите за защита на задържаните лица, включително и при задържане на ЕЗА в съответствие с принципите, признати в член 6 от Договора за Европейски съюз и Хартата на основните права на Европейския съюз, и Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ).

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на акта не е свързано с осигуряването на допълнителни финансови и други средства.

4. Очаквани резултати от прилагането на акта:

С предлаганите изменения и допълнения в Инструкция № 8121з-78 от 2015 г. ще се осигури в по-голяма степен защита на правата на задържаните лица, включително и по ЕЗА, чрез осигуряване на правна регламентация на национално ниво на подробни правила за защитата на процесуалните права и гаранции, произтичащи от Хартата на основните права на ЕС и от ЕКПЧ.

Постигането на това съответствие представлява допълнителна гаранция за защита на правата на лицата в наказателното производство и предпоставка за улесняване на взаимното признаване на присъдите и съдебните решения, както и на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси с трансгранично измерение.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

С проекта се осигурява изпълнението на всички изисквания, произтичащи от актове на Европейския съюз – Директива 2012/13/ЕС от 22 май 2012 г. относно правото на информация в наказателното производство и Рамково решение на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки, което е отразено в приложената таблица за съответствие с правото на ЕС.